

OPETUSSUUNNITELMA

Perusopetuksen lisäopetus:

LUKIOVALMENNUS

Sepän koulu, Kirkkonummi

Tämä opetussuunnitelma pohjautuu Kirkkonummen kunnan voimassa olevaan perusopetuksen opetussuunnitelmaan sekä valtakunnallisiin, vuonna 2004 annettuihin lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. Opetussuunnitelmassa kuvataan, miten toteutetaan Kirkkonummen Sepän koulun yhteydessä lukuvuodesta 2009-2010 alkaen järjestettävä lukiovalmennus. Lukiovalmennusta järjestetään perusopetuslain mukaisena yhden lukuvuoden kestäväenä perusopetuksen lisäopetuksena ja siihen voidaan jäljempänä tarkemmin kuvatuilla perusteilla valita nuori, joka on suorittanut perusopetuksen oppimäärän ja joka on saanut perusopetuksen päättötodistuksen samana tai edellisenä vuonna. Lukiovalmennus tarjoaa erityisesti lukio-opintoihin valmiuksia antavan lisäopetuksen muodon, vaihtoehtona Kirkkonummen Kirkkoharjun koulussa järjestettävälle perusopetuksen lisäopetukselle.

Lukiovalmennuksen tavoitteet

Lukiovalmennus on perusopetuksen lisäopetusta perusopetuksen oppimäärän suorittaneille ja tarjoaa nuorelle väylän parantaa valmiuksiaan lukio-opintoihin ja mahdollisuuksiaan tulla valituksi lukioon toisen asteen yhteisvalinnassa. Lukiovalmennus voi siis tarjota nuorelle vielä perusopetuksen suorittamisen jälkeen mahdollisen opintopolun tavoittelemaansa lukiokoulutukseen, johon pääsyle Kirkkonummen suomenkielisessä opetustoimessa on asetettu keskiarvon alaraja. Lukiovalmennus järjestetään siten, että sen puitteissa on mahdollista tutustua ja saada käytännön tuntuma lukio-opintoihin osallistumalla Masalan lukion kursseille.

Yleistavoitteena lukiovalmennuksella osaltaan myös ehkäistään nuorten syrjäytymistä ja jäämistä vaille tarkoituksenmukaista toisen asteen koulutuspaikkaa. Perusopetuksen tuntijakoasetuksen (valtioneuvoston asetus 1435/2001) mukaan ”*lisäopetuksen erityisenä tavoitteena on kehittää nuoren valmiuksia uranvalintaan, parantaa edellytyksiä jatko-opintoihin sekä edistää elämänhallintataitoja*” (5 § 2 mom.).

Lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteissa vuodelta 2004 määrätään lisäopetuksen tavoitteista mm. seuraavasti:

”Lisäopetuksen tavoitteena on perusopetuksen tehtävää jatkaen tukea opiskelijan kasvua ja kehitystä sekä ehkäistä syrjäytymistä. Tavoitteena on, että opiskelija

- *oppii itsenäisyyttä ja vastuullisuutta ja kehittää itsetuntemustaan*
- *oppii yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja*
- *kehittää opiskelutaitojaan*
- *kehittää valmiuksia tehdä päätöksiä sekä suunnitella jatko-opintojaan, uraansa ja tulevaisuuttaan*

- oppii arvioimaan omaa toimintaansa ja toteuttamaan suunnitelmiaan muuttuvissa olosuhteissa
- parantaa jatko-opintoihin pääsyn edellytyksiään sekä opinnoissa tarvittavaa tieto- ja taitopohjaa
- oppii hankkimaan opinnoissa, yhteiskunnassa ja muussa elämässä tarvittavia tietoja käyttäen hyväksi myös tieto- ja viestintäteknologiaa
- oppii kehittämään taitojaan selvitä erilaisissa elämäntilanteissa.

Tavoitteena on, että lisäopetuksen jälkeen jokaisella opiskelijalla on sekä suunnitelma jatko-opinnoista että valmiudet aloittaa ne.”

Koska lukiovalmennus tähtää paitsi lukiovalmiuksien myös lukioon pääsyn edistämiseen, kiinnitetään tavoitteena erityistä huomiota siihen opetussuunnitelman perusteiden määräkseen, jonka mukaan ”*opiskelijalla tulee olla mahdollisuus korottaa perusopetuksen oppimäärään kuuluvien yhteisten aineiden arvosanoja ja koulun opetustarjonnan mukaan myös valinnaisten aineiden arvosanoja*”. Mainitut tavoitteet huomioidaan myös opetustarjonnassa siten, että se tukee lukioon pääsyä ja lukio-opinnoissa menestymistä.

Nuoren motivoitumista opiskeluun tuetaan auttamalla häntä asettamaan itselleen realistiset tavoitteet ja työskentelemään niiden mukaisesti sekä huomioimalla mahdollisuuksien mukaan hänen yksilöllisiä tarpeitaan ja kiinnostuksen alueitaan opinto-ohjelmassa. Nuorta kannustetaan itsenäisyyteen ja vastuullisuuteen opinnoissaan ja hänelle tarjotaan mahdollisuuksia kehittää ohjatusti opiskelutaitojaan. Kannustavuutta ja opintojen suunnitelmallisuutta edistetään asettamalla opintojen etenemiselle tarkoituksenmukaisia välitavoitteita.

Lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti ”*opiskelijalla tulee olla mahdollisuus tutustua eri ammatteihin ja työelämään*”. Lukiovalmennuksella tätä tavoitetta toteutetaan yhteistyössä työelämän kanssa, erityisesti lukuvuoteen sisällytettävillä kahdella työelämään tutustumisen (tet) jaksolla. Lukiovalmennuksen tavoitteiden suuntaisesti tet-jaksoja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan siten, että ne antavat nuorille näkökulmia Masalan lukion viestintäpainotukseen liittyviin työelämän alueisiin.

Oppilaaksi ottamisen perusteet

Lukiovalmennukseen voidaan valita nuori, joka on suorittanut perusopetuksen oppimäärän ja joka on saanut perusopetuksen päättötodistuksen samana tai edellisenä vuonna. Valinnan keskeisiä perusteita ovat nuoren vakaa halu opiskella lukiossa sekä realistiset edellytykset saavuttaa lukioon pääsyn keskiarvoraja lisäopetuksessa.

Lukiovalmennukseen haetaan erillisellä hakemuksella vuosittain tarkemmin määriteltynä aikana kesäkuussa ja hakemuksessa nuoren on ilmaistava tahtonsa ja motivaationsa tavoitella opiskelupaikkaa lukiossa. Rehtori voi valintapäätöstä varten kutsua hakijan haastateltavaksi. Oppilaiden valinnasta lukiovalmennukseen päättää rehtori. Lukiovalmennukseen pääsyn edellytykset täyttävät oman kunnan nuoret asetetaan oppilasvalinnassa muiden kuntien nuoriin nähden etusijalle.

Lukiovalmennuksen opetusjärjestelyt, opetuksen sisällöt ja oppimissuunnitelmat

Opintojen yleinen rakenne ja suunnittelu

Lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan ”*lisäopetusta voidaan järjestää muun perusopetuksen yhteydessä, erillisessä lisäopetusryhmässä ja muissa oppilaitoksissa sekä työelämässä, järjestöissä ja yhteisöissä tapahtuvana ohjattuna opiskeluna. Opiskelijat voivat suorittaa lisäopetukseen kuuluvia opintoja muussa kuin omassa oppilaitoksessaan siten kuin opetuksen järjestäjä päättää*”. Lisäksi samojen perusteiden mukaan ”*lisäopetus järjestetään siten, että se tarjoaa opiskelijalle myönteisiä oppimiskokemuksia erilaisissa oppimisympäristöissä*”.

Lukiovalmennus järjestetään Sepän koulussa, tiiviissä yhteistyössä Masalan lukion kanssa, ja sitä varten perustetaan erillinen opetusryhmä. Tässä ryhmässä opiskellaan tavoitteellisesti lukiovalmiuksien saavuttamiseksi äidinkieltä ja kirjallisuutta, ruotsia (B-kieli), englantia (A-kieli) ja matematiikkaa. Muita perusopetuksen aineita opiskellaan jokaisen yksilöllisen tarpeen ja mielenkiinnon mukaan yhdessä peruskoulun yhdeksäsluokkalaisten kanssa. Nuorten kasvun tukemiseksi opintoihin sisällytetään taito- ja taideaineiden opiskelua.

Tavoitteellisen opiskelun tukemiseksi ja opiskelumotivaation vahvistamiseksi lukiovalmennuksen nuorille tarjotaan mahdollisuuksia suorittaa lukion kurseja Masalan lukiossa opintojen etenemisen mukaisesti. Toisesta jaksosta alkaen voidaan oppilas hyväksyä lukion kurseille yhdessä tai korkeintaan kahdessa oppiaineessa, joissa hänen arvosanansa perusopetuksen päättötodistuksessa on vähintään kahdeksan. Lisäopetuksen opintotavoitteiden toteutuessa oppilasta voidaan kevätlukukauden aikana ohjata enenevästi lukion kurseille. Lukiovalmennuksen aikana suoritettujen lukion kurssit luetaan osaksi kurssikertymää ja lukion oppimäärää mahdollisissa myöhemmissä lukio-opinnoissa Masalan lukiossa.

Lukiovalmennukseen sisällytetään kaksi kahden viikon mittaista työelämään tutustumisen jaksoa, toinen syys- ja toinen kevätlukukaudella. Lisäksi nuorille annetaan opinto-ohjausta sekä tukea opiskelutaitojen kehittämiseksi.

Perusopetuksen lisäopetukselle ei ole säädetty valtakunnallista oppimäärää. Niinpä lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti lukiovalmennuksessa

”jokaiselle opiskelijalle tulee yhteistyössä opiskelijan ja tarvittaessa hänen huoltajansa kanssa suunnitella ja sopia

- *opiskelijan opinto-ohjelmaan sisältyvät opinnot omassa koulussa, muissa oppilaitoksissa, työelämässä ja muualla*
- *oppiaineiden ja muiden opintojen tuntimäärät*
- *opiskelijan henkilökohtaiset oppimistavoitteet*
- *henkilökohtaisen ohjauksen järjestäminen ja muut mahdollisesti tarvittavat tukitoimet.*

Opiskelijalle voidaan laatia oppimissuunnitelma, johon nämä tiedot kootaan ja jossa niitä täsmennetään.”

Lukiovalmennuksessa jokaiselle oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma, jonka avulla oppilas ja opetushenkilökunta yhdessä säännöllisesti seuraavat opintojen edistymistä tavoitteiden mukaisesti.

Opetuksen sisällöt pääpiirteittäin

Perusopetuksen lisäopetuksessa ei noudateta yhtenäistä valtakunnallista tuntijakoa vaan koulutuksen järjestäjä päättää opetuksen sisällön yksityiskohdista. Kuitenkin lisäopetuksen opetus suunnitelman perusteiden mukaisesti ”*opiskelijalle annetaan lisäopetuksessa opetusta ja ohjausta vähintään 1 100 tuntia*”.

Lukiovalmennuksen opinnot jakautuvat seuraavasti:

- Opinnot kaikille pakollisissa, lukiovalmiuksien kannalta keskeisissä oppiaineissa (äidinkieli ja kirjallisuus, B-kieli ruotsi, A-kieli englanti, matematiikka), n. 300 h
- Opinnot muissa perusopetuksen mukaisissa oppiaineissa, n. 300 h
- Opinnot lukion kursseilla, n. 300 h
- Työelämään tutustumisen jaksot, 120 h
- Opinto-ohjaus ja opiskelutaitojen opiskelu, n. 80 h

Kunkin oppilaan henkilökohtainen oppimissuunnitelma laaditaan edellä mainittujen ohjeellisten tuntimäärien puitteissa siten, että kokonaistuntimääräksi tulee 1100 h. Yksittäisten oppilaiden välillä kokonaistuntimäärän jakautuminen mainittujen osioiden kesken voi vaihdella merkittävästi, riippuen oppimissuunnitelmassa yksilöllisesti asetetuista oppimistavoitteista sekä edellä mainituista edellytyksistä osallistua lukion kursseille.

Oppimissuunnitelma

Jokaiselle lukiovalmennuksen oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma. Oppimissuunnitelma laaditaan syyslukukauden alkaessa ja sitä voidaan täsmentää lukuvuoden aikana mm. sen mukaan, kuinka paljon oppilaan opintoihin voidaan sisällyttää lukion kursseja. Oppimissuunnitelman tarkoituksena on, että oppilas oppii ottamaan vastuuta opiskelustaan, sitoutuu siihen ja saa opiskeluunsa tavoitteellisuutta.

Oppimissuunnitelma laaditaan yhteistyössä oppilaan, huoltajan ja koulun opetushenkilöstön kesken. Siihen tulee sisältyä ainakin:

- oppilaan opinto-ohjelma
- opintojen tavoitteet ja suunnitelma niiden saavuttamiseksi
- opintojen mahdolliset erityiset tukitoimet

Oppimissuunnitelma säilytetään koululla ja sitä käytetään työvälteenä oppilaan henkilökohtaisessa ohjauksessa, opinto-ohjelman täsmentämisessä sekä tarvittaessa tavoitteiden arvioinnissa uudelleen. Merkittävistä oppimissuunnitelmaan tehtävistä muutoksista koulun tulee olla yhteydessä myös oppilaan huoltajaan.

Pakolliset perusopetuksen oppimäärää kertaavat opinnot

Äidinkieli ja kirjallisuus

Laajuus 114 (3x38) tuntia

Tavoite	<p>Äidinkielen ja kirjallisuuden perustaitojen vahvistaminen lukio-opintoja varten niin, että lukioon valmentavan lisäluokan opiskelija hallitsee vähintään tyydyttävästi (7) äidinkielen perusvalmiudet.</p> <p>Lukioon valmentavan lisäluokan äidinkielen ja kirjallisuuden opintojen tavoitteena on, että opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none">- hallitsee kielenhuollon ja oikeinkirjoituksen perusasiat- tuntee kieliopin keskeiset asiat- osaa tuottaa erilaisia tekstejä- osaa tuottaa silmäiltävyyden, luettavuuden ja ymmärrettävyyden kannalta sujuvia tekstejä- hallitsee aineiston pohjalta kirjoittamisen perusasiat- ymmärtää kirjallisuuden keskeiset käsitteet- osaa eritellä ja tulkita erilaisia tekstejä- oppii tuntemaan ja harrastamaan kaunokirjallisuutta ja lukee vähintään yhden kokonaisteoksen.
Sisällöt	<p>Lukioon valmentavan lisäluokan opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none">- opiskelee kielenhuollon ja oikeinkirjoituksen perusasioita- kerta peruskielioppia- tuottaa erilaisia tekstilajeja, mm. tiivistelmän, referaatin, raportin, arvostelun, mielipidekirjoituksen, vastineen aineistokirjoitelmana ja pohdiskelevan esseen kaunokirjallinen teos aineistonaan- tuottaa silmäiltävyyden, luettavuuden ja ymmärrettävyyden kannalta sujuvia tekstejä- tutustuu kirjallisuuden peruskäsitteisiin ja tekee tulkintoja erilaisista teksteistä- lukee kaunokirjallisuutta, mm. novelleja, runoja, romaanin.
Arviointi	<p>Lukioon valmentavan lisäluokan äidinkielen ja kirjallisuuden opinnot arvioidaan suullisten ja kirjallisten tuotosten perusteella. Lopullinen arvosana määräytyy opetushallituksen päättöarvioinnin kriteereiden perusteella. Opiskelun aikaisessa arvioinnissa noudatetaan opetussuunnitelman yleisiä perusteita.</p>

Ruotsi (B-kieli)

Laajuus	<p>Lisäluokan ruotsin kielen opetusta on kolme vuosiviikkotuntia.</p>
Tavoitteet	<p>Lisäluokan tavoitteena on kerrata ja vahvistaa peruskoulun B1-ruotsin oppimäärän mukaisesti kielen eri osa-alueita. Tavoitteet muotoutuvat pitkälti myös ryhmän tason ja toiveiden mukaan ja niissä huomioidaan lukio-opiskeluun valmentautuminen. Lisäluokalla kerrataan keskeiset rakenteet, sanasto sekä viestintätilanteet ja vahvistetaan suullista ilmaisua.</p>
Sisällöt	<p>Aihepiirit liittyvät nuorten elämään kuten harrastuksiin, oman elämän hallintaan ja ammatinvalintaan. Laajennetaan myös ympäristötietoutta ja tutustutaan lisää muihin Pohjoismaihin. Harjoitellaan arkielämän tilanteissa ja viestimissä toimimista ruotsin kielellä. Kieliopin opetuksessa pääpaino on kerrata peruskoulun 7. ja 8. luokilla opitut</p>

perusrakenteet hyvin. Tarpeen mukaan vahvistetaan 9. luokalla opittuja rakenteita kuten sivulauseiden, konditionaalien ja imperatiivien hallintaa. Ne ennakoivat jo lukion ensimmäisten kurssien opiskelua.

Arviointi Arviointi noudattaa perusopetuksen päättöarvioinnin kriteerejä. Arvioinnissa huomioidaan kirjalliset kokeet, muut kirjalliset ja suulliset suoritukset sekä tuntityöskentely, kotitehtävien teko ja asenne opiskeluun.

Englanti (A-kieli)

Laajuus 114 (3X38) tuntia

Tavoite Lukioon valmentavan lisäluokan englannin opetuksen tavoitteena on kerrata A1-englannin oppimäärä kielen eri osa-alueilla painottuen yläkoulun sisältöihin. Tavoitteita asetettaessa otetaan huomioon ryhmän taso ja toiveet. Vuoden aikana kerrataan keskeisimpiä englannin kielen rakenteita. Viestintätilanteita ja sanastoa kerrataan, mutta niitä myös laajennetaan oppilaiden tarpeiden mukaan lukio-opiskeluun valmentuen. Opetuksessa harjoitetaan kaikkia kielen osa-alueita.

Sisällöt Aihepiirit liittyvät kiinteästi nuorten elämään. Käsitellään nuorisokulttuuria, nuorten oikeuksia ja velvollisuuksia, ihmissuhteita, ammatinvalintaa ja työelämää. Tutustutaan myös erilaisiin kulttuureihin ja niiden tapoihin. Kieliopin opetuksessa keskitytään perusrakenteiden kertaamiseen painottaen erityisesti aikamuotoja.

Arviointi Arvioinnissa noudatetaan perusopetuksen päättöarvioinnin kriteerejä. Arvostelun kohteena ovat erilaisten kirjallisten kokeiden lisäksi myös oppilaiden tuntiaktiivisuus, opiskeluasenne sekä kotitehtävien teko.

Matematiikka

Laajuus 114 (3X38) tuntia

Tavoitteet Kursseilla syvennetään yläasteen matematiikan sellaisia asioita ja työskentelykäytänteitä, jotka on tärkeä hallita lukion alussa. Tavoitteena on helpottaa oppilaiden matematiikan opiskelun (myös pitkän matematiikan) jatkamista lukiossa. Kursseilla käsitellään myös osa lukion pitkän matematiikan ensimmäisten kurssien asioista tutustuttamalla oppilaat yläasteeseen verrattuna pitempiin ja vaativampiin tehtäviin ja samalla oikeisiin merkintätapoihin. Tämä antaa oppilaille itseluottamusta, rohkeutta ja keinoja kohdata ja selviytyä myös vaikeista tehtävistä.

Sisällöt (sovelluksineen)

- laskutoimitukset eri lukualueilla
- potenssi ja neliöjuuri
- polynomilaskut (ja binomilaskusäännöt)
- funktiot (suora, paraabeli $ax^2 + bx + c = 0$)
- yhtälö ja murtoyhtälö
- yhtälöpari

- epäyhtälö
- tekijöihin jako
- geometriaa
- käytännön laskut eri aihealueilta
- toiminnallista matematiikkaa

Toteutus	Kurssin alussa pidetään lähtötasotesti, jonka jälkeen sovitaan ryhmän kanssa kurssin sisältöjen painotukset ja opiskelun tavoitteet. Tehtäviä ratkotaan itsenäisesti/pienissä ryhmissä oppilaiden valinnan mukaan joustavasti vaihdellen opettajan opastuksen avulla. Oppilaiden tulee olla omasta työstään vastuuta ottavia ja keskittymiskykyisiä.
Arviointi	Yhdessä asetettujen tavoitteiden saavuttamista seurataan kokeiden avulla. Arviointiin vaikuttavat kokeet ja tunneilla suoritettavat tehtävät sekä aktiivisuus tunneilla.

Opinnot muissa perusopetuksen oppiaineissa

Lukiovalmennuksen oppilailla on mahdollisuus osallistua opetukseen ja korottaa arvosanojaan kaikissa perusopetuksen pakollisissa sekä koulukohtaisesti tarjottavissa valinnaisissa oppiaineissa. Opetusta annetaan Sepän koulun perusopetuksen opetusryhmissä. Lukiovalmennuksen oppilaille järjestetään myös joustavasti vaihtoehtoisia mahdollisuuksia korottaa perusopetuksen arvosanoja esimerkiksi perusopetuksen oppimäärää tenttimällä. Lukiovalmennuksen oppilaille voidaan myös antaa opetusta perusopetuksen kursseilla taito- ja taideaineissa, joiden arvosanoja ei huomioida laskettaessa lukioon pääsyn perusteena olevaa päättötodistuksen keskiarvoa.

Opinnot lukion kursseilla

Opiskelulla lukiovalmennuksessa tavoitellaan ensisijaisesti lukio-opiskelun perusvalmiuksien saavuttamista. Osana lukioon valmentavaa koulutusta lukiovalmennuksen opiskelijoille tarjotaan myös Masalan lukion kursseja siten, että he myös suorittavat näitä kursseja. Lukion kurssien suoritukset luetaan hyväksi lukio-opintoihin Masalan lukiossa.

Lukiovalmennus on tavoitteellista opiskelua ja tähän liittyen kaikkien lukiovalmennuksen opiskelijoiden tulee opiskella myös joillakin lukion kursseilla. Näitä tarjotaan opiskelijoille kaksivaiheisesti. Syyslukukauden toisesta jaksosta alkaen opiskelija voi osallistua yhden tai korkeintaan kahden sellaisen oppiaineen lukiokursseille, johon hänellä on erityistä kiinnostusta ja jossa hänen arvosanansa peruskoulun päättötodistuksessa on vähintään kahdeksan. Kevätlukukaudella neljännessä jaksosta alkaen lukiokurssien osuutta lisätään yksilöllisesti huomioiden edistyminen lukiovalmiuksien saavuttamisessa.

Opiskelijan osallistuminen lukio-opintoihin suunnitellaan yksilöllisesti opinto-ohjaajan avustuksella siten, että ne tukevat perustavoitetta saavuttaa lukio-opintojen edellyttämät lähtövalmiudet lukiovalmennuksen kaikille yhteisissä aineissa. Sisällytettäessä lukio-opintoja opiskelijan ohjelmaan tulee myös huomioida opiskelijan tarve korottaa perusopetuksen oppimäärän arvosanoja muissakin aineissa. Opiskelijan oikeudesta osallistua lukion kursseille päättää Sepän koulun ja Masalan lukion yhteinen rehtori lukiovalmennuksen tavoitteiden nojalla.

Työelämään tutustuminen

Lukiovalmennukseen sisältyy kaksi kahden viikon mittaista työelämään tutustumisen jaksoa, millä osaltaan toteutetaan lisäopetuksen velvoitetta turvata oppilaille mahdollisuuksia tutustua erilaisiin ammatteihin ja työelämään. Lukiovalmennukselle ominaisten tavoitteiden mukaisesti työelämäjaksot pyritään toteuttamaan siten, että ne tukevat nuoren lukiotavoitetta. Huomiota kiinnitetään edelleen siihen, että työelämäjaksoilla olisi sisällöllinen yhteys Masalan lukion viestintäpainotukseen.

Opinto-ohjaus ja opiskelutaidot

Opinto-ohjaus on keskeinen tuen muoto lukiovalmennuksessa ja opiskelijat osallistuvat ryhmälle yhteiseen opinto-ohjaukseen koko lukuvuoden ajan. Lisäksi jokainen opiskelija saa yksilöllistä ohjausta, jossa myös seurataan henkilökohtaisen oppimissuunnitelman ja opiskelun yleisten tavoitteiden toteutumista, täsmennetään tarvittaessa oppimissuunnitelmaa sekä suunnitellaan osallistuminen lukion kursseille.

Lukiovalmennuksessa kiinnitetään erityistä huomiota nuoren opiskelutaitojen kehittymiseen. Tavoitteina nähdään, että nuori omaksuu lukio-opintojen vaatimaa pitkäjänteisen, tavoitteellisen ja riittävän kurinalaisen työskentelyn otetta ja että hän samalla tunnistaa itselleen soveltuvia oppimisen tapoja ja pystyy kehittämään opiskelunsa käytäntöjä näiden mukaisesti. Osana lukiovalmennusta järjestetään opiskelutaitojen opetusta.

Kodin ja koulun yhteistyö

Kodin ja koulun yhteistyötä toteutetaan lähtökohtaisesti Kirkkonummen perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti.

Lukiovalmennuksessa korostetaan perusopetuksen opetussuunnitelman ja opetussuunnitelman perusteiden kirjausta, jonka mukaan ”koulun on oltava yhteistyössä huoltajien kanssa niin, että he voivat osaltaan tukea lastensa tavoitteellista oppimista ja koulunkäyntiä”. Tässä tarkoituksessa ja samalla lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteiden määräystä toteuttaen lukiovalmennuksessa tavoitellaan yhteistyötä huoltajien kanssa myös laadittaessa nuorelle henkilökohtaista oppimissuunnitelmaa lukiotavoitteen tueksi.

Erityisen tuen järjestäminen

Lukiovalmennuksen opiskelijat saavat tarvittaessa osa-aikaista erityisopetusta perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti. Lukion erityisopettaja testaa kaikki opiskelijat Niilo Mäki Instituutin seulan ja yksilötestin avulla mahdollisen luki-vaikeuden selvittämiseksi. Tarvittaessa opiskelijalle laaditaan erityisen tuen suunnitelma.

Lukiovalmennuksen opiskelijat osallistuvat Opi oppimaan – kurssille, josta he saavat lukion oppilaanohjauksen soveltavan kurssin merkinnän. Kurssin tavoitteena on itsetunnon parantaminen, opiskelun tehostaminen ja oman oppimistyylin löytäminen.

Oppilashuollon järjestäminen

Lukiovalmennuksen oppilashuolto järjestetään Kirkkonummen perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti. Sen sekä kunnan oppilashuollon strategian mukaisesti lukiovalmennuksessa kiinnitetään erityistä huomiota ongelmien ennalta ehkäisyyn. Tätä tavoitellaan muun muassa tehokkaalla henkilökohtaisella opintojen ohjauksella sekä seuraamalla huolellisesti ja säännöllisesti opintojen etenemistä siten, että mahdollisia esiin nousevia ongelmia voi tulla havaituksi tätäkin kautta.

Opiskelijan arviointi ja todistukset

Arviointi

Lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan ”*arvioinnin tulee olla luonteeltaan ohjaavaa ja kannustavaa sekä opiskelijan itsearviointia kehittävää.*” Opiskelijan arviointia toteutetaan seuraavien lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteiden määräysten mukaisesti:

”Perusopetuksen oppimäärään kuuluvissa yhteisissä oppiaineissa arvioinnin tulee perustua Opetushallituksen perusopetusta varten määrittelemiin päättöarvioinnin kriteereihin ja niiden soveltamista koskeviin ohjeisiin, ja siinä käytetään perusopetusasetuksen 10. §:n 3. momentin mukaista numeroasteikkoa.

Perusopetuksen valinnaisten oppiaineiden arvioinnissa noudatetaan, mitä näiden aineiden arvioinnista on perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa päättöarviointia koskien päätetty.”

Valinnaisten oppiaineiden arvioinnista perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet määräävät, että ”*ne valinnaiset aineet, jotka muodostavat yhtenäisen, vähintään kahden vuosiviikkotunnin oppimäärän, arvioidaan numeroin*”. Valinnaiset oppiaineet arvioidaan siten kuin Sepän koulun opetussuunnitelmassa on määrätty.

Koska lukiovalmennuksessa opiskelija voi korottaa perusopetuksen päättötodistuksen arvosanoja, arvioinnissa sovelletaan perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti seuraavia päättöarviointia koskevia periaatteita:

”Päättöarvioinnin tehtävänä on määritellä, miten hyvin oppilas on opiskelun päättyessä saavuttanut perusopetuksen oppimäärän tavoitteet eri oppiaineissa.

Päättöarvioinnin tulee olla valtakunnallisesti vertailukelpoista ja kohdella oppilaita tasavertaisesti. Päättöarviointia varten on laadittu perusopetuksen päättöarvioinnin kriteerit kaikkiin yhteisiin oppiaineisiin. Oppilaan osaaminen arvioidaan perusopetuksen päättöarvioinnin kriteereiden pohjalta, monipuoliseen näyttöön perustuen.” Lukiovalmennuksessa menestyminen voi nostaa päättöarvioinnin arvosanaa sen periaatteen mukaisesti, että päättöarvioinnissa huomioidaan kumulatiivisesti oppilaan menestyminen oppiaineen opinnoissa koko perusopetuksen aikana, lukiovalmennusvuosi mukaan lukien. Oppilaan perusopetuksen päättöarvosanat eivät voi laskea lukiovalmennuksessa.

Silloin kun opiskelija suorittaa osana lukiovalmennusta lukion kurseja, nämä arvioidaan lukion opetussuunnitelman ja arviointiperusteiden mukaisesti.

Oppilaan itsearviointi lisäopetuksessa toteutuu ja sitä tuetaan oppimissuunnitelmaan liittyvässä työskentelyssä.

Todistukset

Lukiovalmennuksen opiskelija saa tai voi saada lukuvuoden aikana seuraavia todistuksia:

Jaksoarviointi

Jokainen opiskelija saa 1., 2. ja 4. jakson jälkeen jaksoarvioinnin, johon kootaan arvioinnit niistä perusopetuksen opinnoista, jotka hän suorittaa kyseisessä jaksossa.

Välitodistus

Välitodistus annetaan opiskelijalle syyslukukauden päättyessä ja siihen kootaan arvosanat niistä perusopetuksen opinnoista, jotka hän suorittaa syyslukukauden aikana lukiovalmennuksessa. Tarvittaessa oppilaalle annetaan välitodistus jatko-opintoihin pyrkimistä varten.

Todistukset lukion kursseista

Opiskelijalle annetaan jaksoarviointien yhteydessä todistus suorittamistaan lukion kursseista.

Todistus lisäopetuksen suorittamisesta

Todistus koko lisäopetuksen suorittamisesta annetaan lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteiden määräyksen mukaisesti: ”Jos opiskelija suorittaa hyväksytysti kaikki opinto-ohjelmaansa kuuluvat opinnot, annetaan hänelle *Todistus lisäopetuksen suorittamisesta*.

Todistuksen kohtaan *Lisäopetuksen aikana suoritettut opinnot* merkitään opiskelijan opinto-ohjelma ja aineittain tai aineryhmittäin arvio kaikista lisäopetuksessa suoritetuista opinnoista. Tähän kohtaan merkitään myös ne perusopetuksen yhteiset ja valinnaiset oppiaineet, jotka opiskelija on suorittanut hyväksytysti lisäopetuksen aikana, mutta joissa hän ei ole korottanut perusopetuksen päättötodistuksessa saamaansa arvosanaa.

Todistukseen merkitään tarvittaessa kohta *Perusopetuksen päättöarvosanojen korottaminen*. Jos opiskelijan lisäopetuksessa saama uusi arvosana perusopetuksen yhteisissä tai valinnaisissa oppiaineissa on korkeampi kuin perusopetuksen päättötodistuksen arvosana, se merkitään tähän kohtaan.”

Todistus lisäopinnoissa suoritetuista opinnoista

Todistus lisäopetuksessa suoritetuista opinnoista annetaan lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteiden määräyksen mukaisesti: ”Mikäli opiskelija suorittaa vain osan opinto-ohjelmaansa

kuuluneista opinnoista hyväksytysti tai keskeyttää opintonsa, annetaan hänelle *Todistus lisäopetuksessa suoritetuista opinnoista*.

Opiskelijan hyväksytysti suorittamat opinnot merkitään todistuksessa kohtaan *Lisäopetuksen aikana suoritettut opinnot*. Tähän kohtaan merkitään myös ne perusopetuksen yhteiset ja valinnaiset oppiaineet, jotka opiskelija on suorittanut hyväksytysti lisäopetuksen aikana mutta joissa hän ei ole korottanut perusopetuksen päättötodistuksessa saamaansa arvosanaa.

Jos opiskelija on korottanut jonkin perusopetuksen yhteisen tai valinnaisen oppiaineen arvosanaa, se merkitään todistuksessa kohtaan *Perusopetuksen päättöarvosanojen korottaminen*.”

Todistusten liitteet

Todistusten liitteet kirjoitetaan lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti: ”Opiskelija saa pyynnöstä todistuksen liitteen, jossa arvioidaan hänen käyttäytymistään ja työskentelyään lisäopetuksessa.

Todistuksen liitteenä voi olla myös

- tarkempia tietoja oppilaan opinto-ohjelmasta ja opinnoista menestymisestä
- seloste muissa oppilaitoksissa suoritetuista opinnoista
- arvio työpaikoilla tapahtuneesta oppimisesta sekä kuvaus opiskelijan työtehtävistä
- seloste opiskelijan harrastustoiminnasta.”

Lukiovalmennuksen arviointi ja kehittäminen

Lukiovalmennus on perustettu kolmen vuoden kokeiluna alkaen lukuvuodesta 2009-2010. Arvioinnissa keskitytään sen vuoksi lyhyen aikavälin kehittämistarpeiden tunnistamiseen. Keskeisiä arvioinnin kohteita ovat tällöin lukiovalmennuksen kysyntä ja oppilaspaikkojen täyttyminen, koulutukselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen koskien erityisesti lukiovalmiuksien saavuttamista ja opiskelijoiden pääsyä lukioon, nuorten kokema hyvinvointi sekä koulutuksen kustannukset.

Aineistoa arvioinnin perustaksi kootaan lukuvuoden mittaan ja sitä hyödynnetään seuraavaa lukuvuotta koskevissa kehittämistoimissa. Arviointitietoa voidaan myös käyttää perusteena lukiovalmennuksen mahdolliselle jatkamiselle kokeilujakson jälkeen.